

Slovo k povzbuzení na neděli 14. června 2020, na Jedenáctou neděli v mezidobí ...
Biblická čtení: Ex 19,2-6a; Ž 100; Řím 5,6-11; Mt 9,36 - 10,8

Milé sestry, milí bratři,

dnes máme – po dlouhých „silných“ liturgických dobách postu, velikonoce a letnic a následné slavnosti Nejsvětější Trojice – zase „obyčejnou“ neděli liturgického mezidobí, doby zpřítomňující čas Kristova veřejného působení, od křtu v Jordánu až po velikonoční události. Proto se čtou na pokračování evangelijní svědectví o Ježíšově boholidském působení, o jeho mocných činech, o jeho učení a volání k následování. O nedělích v mezidobí vyniknou také nejvíce tři liturgické roční cykly, kdy čteme dlouhé týdny víceméně na pokračování z jednoho ze sepsání evangelia, letos – v ročním cyklu „A“ – podle Matouše.

Dnešní evangelijní úryvek svědčí o jedné podstatné události z Kristova veřejného působení. Je složen vlastně ze tří částí: nejprve jsou to Ježíšova soucitná slova o žni a potřebě dělníků na ní, pak se před námi rozevře scéna známá jako „vyvolení Dvanácti“ a nakonec zazní část „pověřovací řeči“ k těmto vyvoleným a vyjmenovaným dvanácti apoštolům. Kdybychom biblický text začali číst o jeden verš dříve, slyšeli bychom souhrnnou zprávu o Ježíšově chození krajinou, o jeho učení v synagogách a zázračném působení uzdravujícím každou nemoc. A kdybychom četli zase o několik veršů déle, četli bychom pokračování výzev, co všechno si učedníci mají a co nemají na své cesty brát a jak se k lidem chovat.

Celý dnešní text můžeme číst tedy jednoduše jako svědectví o předání Kristovy zázračné moci dvanácti apoštolům a jako pokyny, jak s ní nakládat. Tudiž jako jeden z nejdůležitějších momentů pro ustanovení svátosti kněžství, jako novozákonní zakotvení předání svátostné moci uzdravovat a vyhánět zlé duchy, jako poslání jít a hlásat Boží království. Navíc tomu předcházela souhrnná zpráva o Kristových zázracích (to je ten nepřečtený verš): Zejména svátosti, vysluhované prostřednictvím apoštolů a jejich nástupců, kněží, jsou těmi, skrze které se i dnes dějí zázraky, zejména zázraky vnitřní proměny. A je stejně tak důležité to, co následuje (což jsou zase ty nedočené verše): Vyslání ke kněžské službě se mají snažit způsobem života se co nejvíce podobat samotnému Kristu, nezabydlovat se příliš na tomto světě, žít skromně, aby i jejich služba, především hlásání Božího království, byla věrohodná.

To je patrně správné čtení dnešního úryvku, však se tak také obvykle čte, ale přesto je možné jej číst i ještě trochu jinak.

Jestliže zprávy o Kristových zázracích tělesného uzdravení – vedle svědectví o Kristových činech – jsou i obrazem a předzvěstí budoucích zázraků ještě podstatnějších, zázraků uzdravení lidské duše, zázraků vnitřní proměny člověka, pak i ti „učedníci“ mohou mít ještě další a širší význam než jen apoštoly, případně jejich nástupce. Navíc právě Matoušovo evangelium pod slovem „učedník“ leckdy nemíní jen dvanáct apoštolů a jejich spolupracovníky, ale používá toto označení také obecně pro každého křesťana.

Dnešní Kristovo slovo apoštolům můžeme tak v určitém smyslu vztáhnout na všechny křesťany: Všichni jsou povolání a vyslání, a to též jmenovitě, aby byli také nějak nástroji Kristova konání zázraků: Tedy aby také – nějak – vyháněli zlé duchy, uzdravovali každou nemoc a chorobu a mrtvé křísili, aby hlásali Boží království, zadarmo rozdávali a nezabydlovali se příliš na tomto světě.

Jak tomu rozumět? Co to může pro nás znamenat, co nám takováto interpretace může říkat?

Kupříkladu to, že Ježíšovy zázraky vnitřní proměny se nemají dít jen prostřednictvím svátostí a ostatních úkonů v rámci pastýřské služby apoštolů a jejich nástupců, ale i mnoha dalšími způsoby. A skrze všechny křesťany, i skrze ty, kteří nejsou nositeli kněžské či pastýřské služby v církvi.

Všichni Ježíšovi učedníci a učednice se mají nějak stát nástroji Božího uzdravování lidských duší, vyhánění zlých démonů z nich, zvláště pak nástroji ožívování těch duší, které již odumřely. Vnitřní uzdravení jedněch se má dít i prostřednictvím druhých. A Boží království

tak má být opravdu mezi námi, ve společenství křesťanů. To Boží království, které je zárodkem a předchutí toho budoucího, nebeského.

Ostatně byl to opět právě evangelista Matouš, pro jehož sepsání evangelia byl rozměr života první křesťanské komunity tak důležitý. Boží království je pro Matouše především uprostřed společenství křesťanů, mezi nimi se již uskutečňuje, tak vyznačuje i navenek a přitahuje i druhé. Možná lze pak snadněji interpretovat i Kristovo slovo, že učedníci nemusí chodit mimo ztracené ovce národa izraelského (řekněme: mimo církve), ani do pohanských měst.

Dnešní evangelijní úryvek s jádrem ve „vyslání Dvanácti“ můžeme tak číst nejen jako jeden z výsostných momentů pro předání svátostné moci apoštolům a jejich nástupcům, ale i jako pozoruhodné „vyslání nás všech“. Jako krásné pozvání, abychom se všichni stali dělníky na Boží žni, která má uzrát pro nebe. Abychom se stávali Božími nástroji v uzdravování a oživování lidských duší, ve vyhánění zla z nich. Abychom druhým lidem – jako pastýři ovcím, jako Kristus nám – byli blízko.

Vždyť už starozákonní Izrael měl být prostředím Božího působení na zemi, jak čteme v dnešním čtení prvním. O co více proto by takovým prostředím Boží blízkosti uzdravující lidské duše mělo být i společenství církve a každá jeho součást, i ta nejmenší, každá farnost, každé dílčí společenství, každá křesťanská rodina.

Boží blízkost v Božím slově a především ve svátostech, zvláště v eucharistii, je sice největší, ale přístup k ní vyžaduje už – aspoň nějak – věřící a Bohu otevřené srdce. To, co mu může pomoci se Bohu otevřít, je právě ono duši člověka uzdravující prostředí, prostředí, které dává pookřát a zbavit se zla, prostředí, které oživuje a tím otevírá Boha. To je prostředí lásky, která by měla mezi křesťany být. I sama láska už je také blízkostí Boha, přítomností Krista, navíc takovou, která je vnímatelná už i očím ještě nevěřících bratří a sester.

Kéž by prostředí naší matky církve, katolické církve, plností Těla Kristova na zemi, takovým aspoň trochu bylo...

Samozřejmě, leckdy tristní stav viditelné lidské složky církve jako celku není v naší moci změnit. Jediné, co můžeme s Boží pomocí aspoň trochu nějak změnit, je zpravidla jen naše nejbližší okolí, mikrovět církve, do kterého jsme vrženi, ve kterém jsme. Pokusit se o to není málo, a proto bychom s pomocí Pána Ježíše měli začít něco dělat.

A možná právě k něčemu takovému nás vybízí dnešní evangelium, „vyslání nás všech“: «Jděte a hlásejte: přiblížilo se nebeské království. Uzdravujte nemocné, probouzejte k životu mrtvé, očist'ujte malomocné, vyhánějte zlé duchy. Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte». Říká nám, abychom se se zájmem a snahou o soucit porozhlédli kolem sebe a hledali, kdo a jak je mezi námi třeba nějak nemocný, nějak mrtvý, malomocný, zlými duchy posedlý, anebo kdo potřebuje, abychom se s ním o to své rozdělili. Abychom zatoužili svou láskou v nich něco uzdravit, oživit, vyhnat zlo. Druzí by se zase tak měli podívat na nás a také nám podobně pomoci. S Boží pomocí...

Benedikt XVI. ve své první velké knize rozhovorů *Sůl země* z roku 1994 říká, že podobě lidové církve, tedy takové, jež je součástí celokřesťanské společnosti, je už (bohužel) odzvoněno, že církve se bude muset znovu stát malým stádcem, semínkem, ze kterého znovu vyroste strom Božího království. A má zcela jistě pravdu. Je čím dál jasnější, že se budeme muset znovu stát nějak podobni církvi prvotní. Asi ne co do všech forem křesťanského života, ale určitě co do mentality, základních principů křesťanského života a podstatných součástí vyznání víry, bohoslužby a církevního společenství. Církev jako taková je nepřemožitelná, protože podstatou církve je Kristova přítomnost v křesťanství, v Božím slově a posvátné tradici, v bohoslužbě a ve společenství. Jestliže je to ale právě to společenství, které ostatní přítomnosti Krista mnohdy tragicky zastiňuje, pak se musí změnit především to. Svátosti a Boží slovo jsou totiž neměnné. Ale naše neláska a nezájem o druhé se musí proměnit v lásku.

A právě prvním krokem ke změně, která je s Boží pomocí v naší moci, může být právě vzetí dnešního evangelia také jako „vyslání nás všech“.